

DOI: 10.38146/bsz-ajia.2026.v74.i6.pp1775-1792

Könyvismertetés Korinek László „...a lelke mindennek” című könyvéről

Book Review of László Korinek’s ‘...the soul of it all’

Finszter Géza

Prof., Dr., professor emeritus, Magyar Tudományos Akadémia doktora, ny. rendőr ezredes
Nemzeti Közszolgálati Egyetem,
Rendészettudományi Kar
finszter.geza@uni-nke.hu

Absztrakt

Cél: Jogállami büntetőpolitikát csak jogállami rendszettel lehet megvalósítani. Ehhez azonban a rendészeti igazgatás alkotmányos alapjait tovább kell erősíteni. Korinek László könyve ehhez kíván hozzájárulni.

Módszertan: A monográfia a rendszerváltástól napjainkig terjedő időszak szakirodalmában először tekinti át a rendészettudományi kutatások hazai eredményeit, összevetve ezeket a legmeghatározóbb külföldi forrásokkal.

Megállapítások: A múlt század végére megfogalmazódott a biztonság és az emberi jogok közötti kapcsolat újragondolásának szükségessége. Megszületett az emberi biztonság koncepciója. Az eszme azóta is terjed, mércéül szolgálva az önkénnyel szembeni fellépés, valamint az emberi szükségletekről való gondoskodás keretében tett intézkedések kritikai alapjaként.

Érték: A könyv igazolja, hogy nélkülözhetetlen a humánus értékein alapuló és a jogbiztonságot garantáló rendészeti közjog, ami biztosítja a rendészeti hatóságok törvényes működését.

Kulcsszavak: jogállam, szabad polgár, biztonság, veszélyelhárítás

A szerző a kéziratot magyar nyelven nyújtotta be. Benyújtás: 2026. 02. 11. Átdolgozás: 2026. 03. 11. Elfogadás: 2026. 04. 12.

Abstract

Aim: A criminal policy grounded in the rule of law can only be implemented through policing that is likewise governed by the rule of law. To this end, however, the constitutional foundations of law enforcement administration must be further strengthened. László Korinek's book seeks to contribute to this endeavour.

Methodology: The monograph is the first work in the Hungarian scholarly literature covering the period from the political transition to the present day to provide a comprehensive overview of domestic research findings in law enforcement science, while comparing them with the most influential international sources.

Findings: By the end of the twentieth century, the need to rethink the relationship between security and human rights had become apparent. This gave rise to the concept of human security. The idea has continued to gain ground ever since, serving as a benchmark for critically assessing measures taken both in response to arbitrariness and in the context of addressing human needs.

Value: The book demonstrates that a system of public law governing law enforcement, based on the values of humanity and guaranteeing legal certainty, is indispensable for ensuring the lawful operation of law enforcement authorities.

Keywords: rule of law, free citizen, security, threat prevention

Élet nélkül a biztonságnak nincs értelme. Ugyanis biztonságra csak az élőknek van szüksége. Élő nélkül értelmezhetetlen a kockázat, a veszély, a kár, a veszteség. Korinek László új könyvében ez nem közhely, hanem kutatási tézis:

„Lehetséges arról beszélni, hogy egy bolygót is fenyegethet a megsemmisülés vagy a súlyos sérülés veszélye, a környezet biztonsága is tulajdonképpen a bennünket körülvevő – egyebek mellett az élettelen – világ megmaradását szolgálja. Ilyen módon a biztonság fogalma kivetíthető volna az élettelen tárgyakra is. Ennek azonban azért nincs értelme, mert a biztonságról való gondolkodás célja a védelmet szolgáló magatartás alakítása, ilyenről pedig az élettelen természetben nem beszélhetünk” (Korinek, 2026).

Az élettelen természetben találkozhatunk olyan fizikai jelenségekkel, amelyek emlékeztetnek az élővilág tulajdonságaira, ezek felismeréséhez azonban egy olyan funkcióra van szükség, amelyre kizárólag az ember képes, ez pedig a gondolkodás.

Ember nélkül nincs sem pusztuló, sem pedig virágzó természet. Igaza lehet a ferences atyának, aki arra emlékeztet, hogy nem az embernek kellene izgulnia azért, hogy le ne kesse a naplementét, hanem a naplementének azért, hogy le ne kesse az embert. A naplemente gyönyörű, de ember nélkül a gyönyörűnek sincs értelme.

Habermas a társadalomtudományok eredményének tekinti, hogy „*a felvilágosított szubjektumot felszabadjítják a viselkedésszabályozó hagyományok spon-tán hatalma alól*” (Habermas, 1994). Az idézett szerző ezeket a diszciplínákat azon „*cselekvéstudományok*” közé sorolja, amelyeknek az a feladata „... *hogya társadalmi cselekvés irányítására ugyanúgy technikákat hozzanak létre, mint a természettudományok a természetfeletti uralom céljából*” (Habermas, 1994). Minden társadalomtudománynak az a legfontosabb teljesítménye, hogy a kompetenciájába tartozó társadalmi jelenségeket „*kritikailag kutatható tárgyi világ-gá változtatja*” (Habermas, 1994).

Ez a célja azoknak az elméleteknek is, amelyek a biztonság megőrzésének és helyreállításának lehetséges útjait keresik. És ez az egyik magyarázata a köz-hatalmat gyakorlók idegenkedésének, amellyel az ilyen törekvéseket fogadják. Az elutasítás mögött a felelősség kerülése is meghúzódhat. Amikor egy társadalmi tevékenység megismerhetővé és eredményessége mérhetővé válik, akkor az abban részt vevők felelőssége és számon kérhetősége is jelentősen megnő.

Persze van más magyarázat is. A kormányzás, amit Concha Gyöző, a rendőr-ség egyik első akadémikus rangú kutatója az országlás művészetének nevezett, a mindennapi cselekvés terepe, ahol a biztonságot támadó veszélyhelyzetet nem ritkán erőszakos hatósági beavatkozással kell elhárítani, ami aligha tűri a töp-rengést. „*Az országlás művészetének nézetem szerint nem is lehet tudománya, mert a tudomány az általános szükségképiségek, azaz a dolgok és a viszonyok természetében rejlő törvények gondolati fölismeréséből, az országló művészet ellenben a nemzeteknek és országló férfiaknak akaratarányzó alkotásaiból áll. Az országló tevékenység messze túl jár azokon az általánosságokon, azokon a törvényeken, amelyeket az állam tudománya felismer. Nem mintha lebírná őket rontani vagy teremtmő zsenije újakat alkothatna, hanem az által, hogy különböző helyzetekben eredeti feltalálással bírja alkalmazni, kombinálni. Az állam-tudomány csak elvont törvényt bír megállapítani, amelyeknek az alkalmazá-sa teszi éppen az országlás művészetét, utóbbi azonban már nem a gondolkodó, a tudás után vágyó, hanem a cselekvő ember világába esik*” (Concha, 2019).

Korinek László monográfiája joggal állapítja meg: „... *a biztonság problémá-ja – ami az emberiség történetét egyébként végigkísérte – az utóbbi évtizedek-ben került a közgondolkodás és a tudományos kutatások középpontjába*” (Ko-rinek, 2026). Tanúként idézi Ulrich Beck munkásságát, de hivatkozni lehetne Irk Ferenc kriminológiájára, és különösen a biztonsági tanulmányok műfajá-ra. Irk a biztonságkultúra fogalmát elemzi: „... *hiedelmek, normák, attitűdök, szerepek, társadalmi és technikai gyakorlatok [...] amelyek a munkavállalók, a vezetők, az ügyfelek és a nyilvánosság tagjainak a veszélyes vagy káros jel-legű feltételeknek való kitettségük minimalizálásával foglalkoznak*” (Irk, 2021).

Gazdag Ferenc és Remek Éva közösen írt könyvükben ezt a definíciót fogalmazzák meg: „*A biztonsági tanulmányok, mint fiatal diszciplína az általános politikatudomány része. Eszerint a biztonsági tanulmányok interdiszciplináris jellegű tudományok, amelyet a nemzetközi tanulmányok, a politikatudomány, az állam- és jogtudomány, a hadtudomány, a történelemtudomány és a közgazdaságtudomány határolnak*” (Gazdag & Remek, 2018).

A Gazdag és Remek féle terjedelmi irányzat interdiszciplináris megközelítés, ezzel szemben Korinek László – részben szervezetszociológiai háttérrel – inkább az állam- és jogtudományok sorában keresi a rendészetelmélet helyét: „*A mai értelemben vett rendészettudomány kialakulásához vezető folyamat egyik lényeges állomása volt a kutatások tárgyának veszélyelhárításra való korlátozása. A másik a modern állam, az alkotmányosság keretei közé illesztés. Nem szorul bővebb magyarázatra, hogy a büntető igazságszolgáltatással együtt a közbiztonság aktív védelmét kellett a joguralom, mindenekelőtt az emberi jogok tiszteletben tartásának alapkövetelményéhez igazítani*” (Korinek, 2026). A jogban jártas olvasó erre az okfejtésre bizonyára rábólint, de a szervezetszociológiai hivatkozást kételkedéssel fogadhatja. Ne tegye, mert a „szervezkedő ember” éppen Korinek László kriminológiai tárgyú műveiből ismerhette meg a rendészet és különösen a rendőrségek szelekciós munkamódszerét, amelynek következményeként a statisztika nem csupán a társadalom „bűnre hajló természetét” jelzi, hanem a bűnüldözés működéséről is sokat elárul. „*A rendőrségi statisztikák másik paradoxon helyzete és kétarcúsága viszont abban áll, hogy a keletkezésüket jelentősen befolyásolja a készítőjüknek mint szervezetnek a sikerirányultsága és eredménykényszere, ugyanis a bűnügyi statisztika bemutatja egy ország bűnügyi helyzetét, de egyidejűleg a szerv a saját munkájának az eredményességét is ezzel illusztrálja*” (Korinek, 1988). Volt tehát hiteles forrás Csepeli György számára, amikor a következőket állapította meg: „*A rendőrséggel foglalkozó szociológiai vizsgálatok azt mutatták, hogy a rendőrség egyben az ismertté vált bűncselekmények szűrőjeként is működik. Az ügyeletlen lebeszélők a bejelentőt, hogy a rendőrség tudomására hozzanak egyes bűncselekményeket [...] A diszfunkció rendeltetésellenes működés, amelynek során sérül a manifeszt funkció, romlik a szervezet és a környezet közötti kapcsolat minősége*” (Csepeli, 2015).

Aki a biztonság megőrzésének lényegét a veszélyelhárításban leli meg, annak nem kell csodálkoznia azon, hogy a társadalom védelme az állam feladata, ami egyedül rendelkezhet az elhárításhoz szükséges fizikai erőhatalom monopóliumával. Ezt a hagyományos problémát Korinek könyve sem kerüli meg, de mégis újdonságokkal szolgál. „*A múlt század végére megfogalmazódott a biztonság és az emberi jogok közötti kapcsolat újragondolásának a szükségessége.*”

Megszületett az emberi biztonság koncepciója [...] Az eszme azóta is terjed, mércéül szolgálva az önkénnyel szembeni fellépés, valamint az emberi szükségletekről való gondoskodás keretében tett intézkedések kritikai alapjaként” (Korinek, 2026).

Hogy az eszme miként terjedt Magyarországon, arra jó példát szolgáltatott 2003-ban a társadalmi bűnmegelőzésről szóló országgyűlési határozat. Ez a határozat teljes egészében magáévá tette az emberi biztonság új felfogását, ahol az értékek őrzője első helyen nem az állam, hanem a szabad polgár és annak közösségei, a hatóságot pedig a joguralom szigora akadályozza abban, hogy a jogsértésre jogsértéssel válaszoljon, és abban is, hogy az erőszak állami monopóliuma önkényhez vezessen. Olyan büntetőpolitika formálódott, amelyet egy összefoglaló tanulmány a következők szerint jellemezett: *„Az Országgyűlés elfogadta a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról szóló 115/2003. (X. 28.) országgyűlési határozatot, amely hangsúlyozta, hogy a bűnmegelőzés a szociálpolitika része. Ezzel felidézte Franz von Liszt (1905) mára szállóigévé vált tételét, miszerint a jó szociálpolitika a legjobb kriminálpolitika. A stratégia a következőket tekintette prioritásnak: (i) a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzése és csökkentése; (ii) a városok biztonságának fokozása; (iii) a családon belüli erőszak megelőzése; (iv) az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés és kártérítés; (v) a bűnisméltés megelőzése. Koordinációját a Nemzeti Bűnmegelőzési Bizottság irányította”* (Lévay, Kerezszi & Ivanics, 2026).

Jogállami büntetőpolitikát csak jogállami rendszettel lehet megvalósítani. Ehhez azonban a rendészeti igazgatás szervezeti és működési reformjára lett volna szükség, ami elmaradt, és azóta is késik. Sokunk meggyőződése, hogy a demokratikus jogállam 2006 őszén nyilvánvalóvá lett meggyengülése ennek a mulasztásnak az egyenes következménye. A könyv is ezt a diagnózist erősíti: *„Az első a Gyurcsány Ferenc balatonöszödi, saját párttársainak tartott, rendkívül önkritikus hangú beszédének nyilvánosságra kerülését követően 2006. szeptember 17-én bekövetkezett rendbontások kezelése, amelynek során a rendőrség kudarcot vallott: nem tudta megfékezni a szélsőséges, egyebek mellett éppen az állomány tagjaival szemben elkövetett jogsértő cselekményeket. A második az 1956-os forradalom évfordulójához – legalábbis időben – kapcsolatos rendőri beavatkozás, amit nem túlzás brutálisnak nevezni. Úgy is lehet fogalmazni, hogy az első alkalommal a testület gyengének, a második esetben pedig túlságosan, szükségtelenül és aránytalanul erősnek bizonyult”* (Korinek, 2026).

A törvényesség és az eredményesség harmóniája nehezen megvalósítható követelmény, de erről a demokratikus társadalom nem mondhat le. A magyar Alkotmánybíróság kivételes teljesítménye, hogy utat mutatott ehhez a harmóniához: *„Az anyagi igazságosság jogállami követelménye a jobbiztonságot szolgáló*

intézményeken és garanciákon belül maradvá válóulhat meg. »Az anyagi igazság érvényesülésére« éppúgy nem biztosít (nem biztosíthat) alanyi jogot az Alkotmány, mint ahogy arra sem, hogy egyetlen bírósági ítélet se legyen törvénytörtő. Ezek a jogállam céljai és feladatai, amelyek megvalósulása érdekében megfelelő – elsősorban eljárási garanciákat nyújtó – intézményeket kell létrehozni, és az érintett alanyi jogokat garantálnia. Az Alkotmány tehát az anyagi igazság érvényre juttatásához szükséges és az esetek többségében alkalmas eljárásra ad jogot” [9/1992 (I. 30.) AB határozat]. Korinek László nem csupán azért idézi a határozatot, mert abban az alkotmányos büntetőjog egyik fundamentuma került megfogalmazásra, hanem azért is, hogy igazolja, a jogállami értékek feladása szükségszerűen azzal jár, hogy növekszik a bűnüldözési és az igazságszolgáltatási fiaskók veszélye. A könyv egy későbbi, *Selejtkezelés a bűnüldözésben és a büntető igazságszolgáltatásban* című fejezete több ilyen „selejtes termékről” ad számot. Olyan büntetőeljárásokról tudósít, amelyekben nem a hibás döntés volt a legsúlyosabb jogalkalmazói tévedés, hanem az irracionális ragaszkodás a hiba jogszerűségének illúziójához. Erről írta Király Tibor, hogy az anyagi igazság felcserélése a „jogi igazsággal” olyan gyakorlat, ami nem erősíti, hanem rombolja az igazságszolgáltatást: „A jogi igazság igazságot és hamisságot egyaránt takarhat. Veszélyes álláspont az, amely az állami vagy más tekintéllyel fedezett tévedést vagy hamisságot igazságnak, akár jogi igazságnak tünteti fel.” Talán még fontosabb a következő gondolat: „A büntetőeljárás feladata, hogy megállapítsa az igazságot, de ezt a feladatát nem teljesítheti mindenáron.” (Király, 1972).

Az előbbiekből kitűnhet, arra a kérdésre, hogy létezik-e ideális rendőrség, nehéz válaszolni. Különösen azért, mert ehhez a kiválósági modellhez legalább három feltétel megléte szükséges.

- Először a közösség védelmi igényeinek professzionális kielégítése az elvárás, ami rendészeti szakismeretet feltételez. Ezt a tudást sokáig a feudális világ – rendszerint várfalakkal védett – zárt közösségeinek önvédelme hordozta. A polgárosodás, a nyitott piacgazdaság megjelenése különösen az európai kontinensen igényelte a gyengülő önvédelmet segítő vagy pótló szakmai felkészültséget. Az angolszász jogi kultúra sokáig ellenállt ennek a hivatásrendi felfogásnak. Korinek ezt így fogalmazta meg: „A tevékenység a polgárok közösségébe illeszkedő rendőrség koncepciója szerint nem magas fokon specializált tudást, hanem józan emberi értékítéletet feltételez. A rendőr tehát nem más, mint egyenruhás polgár” (Korinek, 2026). A nekünk, kontinentális európaiaknak szóló figyelmeztetés sem maradt el: „Az angolszász minta tehát mindenképpen vonzó, egy demokratikus társadalomban kívánatos lehet. Amikor utópiát vázolunk fel, akkor eltekinthetünk

a történelmi meghatározottságtól, a kontinentális hatalomfelfogás eltérő alakulásától. Attól viszont nyilván nem, hogy a társadalomba ágyazottság a valóságban korántsem úgy alakult, ahogyan azt az angol és amerikai modellek népszerűsítői hangsúlyozzák.” (Korinek 2026).

- Másodsor nélkülözhetetlen az államhatalomnak a közérdek szolgálatába állítása, a rendet fenntartó és a biztonságot szolgáltató rendőrhivatal megszervezése és annak hatósági funkciókkal való felruházása. A rendészet fejlődésének különösen göröngyös útját jelzi, hogy ezt először a 17. század feudális abszolutizmusainak kellett vállalni, felismerve azt, hogy a polgárosodás felé haladó társadalmak államának már nem csak jogai, de kötelezettségei is vannak. Rendőrhatóságok alakultak Párizsban, Berlinben és máshol is, azzal a felhatalmazással, hogy hatósági jogosítványukat a rend fenntartására gyakorolják. Az állami erőszak erőit és módszereit – legalább is az európai kontinensen – az uralkodók hadseregei adták, amit a feladat rendészeti végrehajtói fokozatosan igazítottak a városi közbiztonság követelményeihez. A rendészet felfogható negatív igazgatásnak, mert tevékenységének célja a leggonoszabb emberi magatartások megfékezése, alapvető eszköze pedig a hozzáértő parancsra működő fizikai erőszak-monopólium. Így lett a rendőrigazgatás a közigazgatás első intézménye, amit csak jelentős késéssel követett olyan közfeladatok hivatalba terelése, mint az oktatás, az egészségügy, a művelődés vagy a szociális ellátás. Ez utóbbiak a pozitív igazgatás ágazatai, minthogy a legértékesebb emberi tulajdonságok fejlesztését szolgálják, alapvető eszközük pedig a hozzáértő szakmai autonómia. A pozitív és a negatív igazgatás szimbiózisa először a rendőrtudományban jelent meg: „*A kialakuló új tudomány egyik alapműve, Johann Heinrich Gottlob von Justi munkája, a Grundsätze der Policey-Wissenschaft (A rendészettudomány alapjai) a korabeli felfogással egyezően a görög polisiz, vagyis a városállam szóból vezette le a nagyon sok nyelvben a rendőrséget jelentő fogalom eredetét. Az először 1756-ban megjelent munka ezzel összhangban már a bevezetőjében jelzi, hogy a Polizei nem más, mint a jó közösségi rend. A kutatások ezért az élet szinte minden területére kiterjedtek, egyesek (katonai viszonyok, pénzügyek, majd az igazságszolgáltatás) idővel azért váltak külön, mert önmagukban egyfajta rendszert alkotva a természetiüknél fogva önállósodtak. A mai értelemben vett egészségügy, az oktatás és számos más – a közhatalmat is érintő – tevékenység azonban része volt a korai rendészettudománynak. Nem véletlenül emeltem ki az egészségügyet és az oktatást. Úgy is mondhatjuk, hogy egy bizonyos szinten visszakanyarodtunk a 18. század gondolkodásához.*” (Korinek, 2026). Ha arra vetünk egy pillantást, hogy közel háromszáz évvel ezelőtt milyen állapotban volt

- a közoktatás, hogy nem létezett sem állami egészségügy, sem szociális gondoskodás, akkor talán mégis tanácsosabb lenne a 21. században maradni.
- Harmadszor nélkülözhetetlen a fejlett rendészeti közjog, ami biztosítja a rendészeti hatóságok törvényes működését. A rendészeti közjog azoknak a jogszabályoknak az összessége, amelyek a rendészeti szervezetek szakirányú és szervi működését (szervezeti törvények), a rendészeti hatósági intézkedéseket tartalmát megalapozó rendészeti ügyek törvényi tényállásait (rendészeti anyagi jog), valamint a hatósági eljárások formáját (rendészeti eljárási jog) határozzák meg. A piacgazdaság felé tartó országok számolhattak a fejlett római magánjog intézményeinek befogadásával, amelyek magukba foglalták a tulajdon tiszteletét, a szerződéses szabadságot és a törvény előtti egyenlőséget. Hiányzott azonban az a közjog, ami biztosította volna a joguralmat, az államhatalmi ágak megosztását és az emberi jogok védelmét. A modernitás úgy termelte ki és működtette a rendőrhivatalt, hogy az közel háromszáz éven át nélkülözte ezt a szabályozást. Európában csak a 19. században születtek meg a törvények, amelyek létrehozták a jogállamban nélkülözhetetlen intézményeket, a modern polgári alkotmányokat, a hasznossági és az értékelvet egyaránt érvényesítő büntető kódexeket, valamint az igazságszolgáltatás működését meghatározó eljárási jogot. Mindez komoly hatást gyakorolt a rendőrség működésére, amit nálunk jól példáz a Budapest-fővárosi államrendőrségről szóló 1881. évi XXI. törvénycikk. Ám még ez a fejlődés sem tudott megválaszolni egy ma is gyakran felmerülő kérdést: melyek azok az emberi jogokat súlyosan korlátozó rendészeti intézkedések, amelyek nem tűrik a garanciális korlátokat, és a törvénytől csupán a felhatalmazás várható el? Van olyan eset, például a tömegoszlatás, amikor ez indokolt, mert a jogi szabályozás alkalmatlan a hatósági beavatkozás szükséges módjának meghatározására, ezért csapaterő alkalmazása során a rendőr parancsnokának utasítása szerint köteles eljárni [lásd a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 60. § (1) bekezdését]. Más esetben viszont a felhatalmazás kevésnek bizonyulhat, mert nem felel meg a jogbiztonság követelményének, például akkor, amikor gyanú megléte nélkül is megengedi a leplezett eszközöket is bevetni jogosult előkészítő eljárást az ellen, aki szóba jöhet [lásd a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 343. § (1) bekezdését].

Nem kétséges, hogy Korinek László az alkotmányos jogállam rendészetét tekintve „ideálisnak”, amit megerősít a pártállam rendőrségéről szóló fejezet.

Korinek szerint a rendészet része volt a proletárdiktatúra államgépezetének, ezért osztozott annak a monolitikus hatalmi központ általi kiszolgáltatottságában.

Ahol a parlament és a kormány is súlytalannak bizonyult a pártbürokráciával szemben, ott még korlátozott módon sem érvényesülhetett a belügyi igazgatás szakmai autonómiája.

A közigazgatás és az igazságszolgáltatás egész tevékenységét a pártállamban is jogszabályok határozták meg. A szocialista jogértelmezés azonban maga is a politikai akarat primátusát hirdette, noha a nyolcvanas években már megjelentek olyan óvatos felfogások, amelyek a jog viszonylagos önállóságának is teret kértek. A rendészeti igazgatást azonban – legalább részben – sikerült még az ilyen értelemben felfogott jog uralma alól is kivonni. Sem a rendőrségről, sem az állambiztonságról nem alkottak törvényt. Számos, az alapvető emberi jogokat korlátozó rendészeti intézkedés eljárási szabályait kizárólag titkos belső parancsok írták elő. Ezek arról is gondoskodtak, hogy a pártvezetők ellen, amennyiben jogsértés gyanúja merült fel, egyáltalán nem vagy csak az illetékes pártszervek engedélyével indulhasson eljárás.

A pártirányítás legitimitációját az a kizárólagosságra törő ideológia adta, amelyről vallották, hogy az egyedül helyes elmélet elfogadása nélkül jó szakmai munka sem végezhető. Ezért a Belügyminisztérium pártirányításáról szóló dokumentumok visszatérően harcot hirdettek „a párt politikájától eltérő szemlélet és gyakorlat ellen”, megállapítva, hogy „csak a párt programja alapján történő cselekvés visz előre”. Mindezek az MSZMP belügyminisztériumi bizottságának 1987-ben született feladattervében olvashatók, ami a korszak ellentmondásait is jól illusztrálja. Ugyanis már a nyolcvanas évek jogtudósai is szorgalmazták a politikai rendszer átalakítását. A Belügyi Szemle ugyancsak 1987-ben interjút közölt Kilényi Gézával, az Államtudományi Kutatások Programirodájának vezetőjével, aki kifejtette, hogy az egypártrendszer viszonyai között is el kell érni azt, hogy a párt kompetenciájába csak politikai kérdések tartozzanak (Kilényi, 1987). A rendszerváltozáshoz közeledve erősödtek azok a hangok, amelyek a belügyi kormányzás területén is közjogi érvekkel alátámasztva követelték a politikai irányítás és a szakmai vezetés elkülönítését. Verebélyi Imre ennek szervezeti biztosítékát látta abban, hogy „a rendőrség irányításának legfelsőbb parancsnoki szintjeit le kell választani a minisztériumi vezetés szintjeiről” (Verebélyi, 1989).

A rendőrség egyes vezetői ezzel összhangban olyan új működési elveket és személyzeti politikát hirdettek, amely gyökeres szakítást jelentett a proletárdiktatúrában kötelező elvekkel. „A rendőrséget függetleníteni kell a pártpolitikaitól. El kell érni, hogy a hivatásos állományba pályázhassanak olyanok, akik az MSZMP politikájától eltérő ideológiát vallanak, akik vallásos meggyőződésűek.” (Diczig, 1989).

A rendészeti igazgatás pártállami múltját Korinek László nem csupán a rendészettudomány által kínált eszközök felhasználásával mutatta be, de felfigyelt

olyan történelmi teljesítményre is, amit leginkább a szociográfiai irodalomhoz lehetne sorolni. Érdekes felidézni a Krahulcsán Zsolt tanulmányához írt recenziójának néhány gondolatát (Korinek, 2021). Az *Arcképek Kádár állambiztonságából* címet viselő munka abban különbözik a történelmi ábrázolás hagyományos fogásaitól, hogy a szereplők személyes közelsége, meggyőződéssel vagy anélkül vállalt elkötelezettségük, a titkosszolgálattal azonosuló vagy éppen attól elidegenedő alkatuk, karrierjük dicső vagy dicstelen állomásai, az eszméik igazságába vetett hitük, vagy küldetésük kudarcának mindennapi megéléséről is képet kapunk.

Korinekét kriminológusként már a nyolevtanas években foglalkoztatta a bűnüldözés világa, a sajátos rendőri attitűd, amit akkoriban csak a bűnügyi statisztikát torzító szelektív munkamódszer tükrében vizsgált. A rendszerváltást követő kutatásai fordították a „titkos szolga” szerepének értelmezéséhez. Arra jutott, hogy létezik két szélsőséges megközelítés, ami a „pártállambiztonság” személyzetét bemutató kötet kapcsán is felmerül. Az egyik túlzás azt hangoztatja, hogy kizárólag a diktatúrák politikai rendőrsége jelent fenyegetést a törvényességre. Az önkényuralom a felderítést olyan ideológia szolgálatára rendeli, amit valamennyi társadalmi értéknél becsebbebbnek állít, és ezért annak oltárán minden embertelenség megengedett. Ezzel ellentétes „csőlátás” az, amelyik a titkosrendőri módszerekben találja az amoralitás okát, ezért hirdeti, hogy minden államhatalom – függetlenül annak demokratikus vagy diktatórikus gyakorlásától –, amelyiknek a titkosrendőri módszerekre szüksége van, rendvédelmének személyzetét erkölcsi veszélyeknek teszi ki. A szélsőségek mindenkor felvetik egy közvetítő iskola lehetőségét, amelynek lényege esetünkben az, hogy emberséget sugárzó jogi kultúrával a diktatúrák is megszelídíthetők, viszont vannak olyan titkosszolgálati módszerek, amelyek kellő garanciák hiányában a demokratikus társadalmak erkölcsi értékeit is veszélybe sodorhatják. Felmerül a kérdés: a párt-diktatúra állambiztonságát jellemző életutak szolgálnak-e olyan tanulságokkal, amelyek az egyik vagy a másik szélsőséget erősítik, illetve azokból kiolvasható-e olyan intelem, amelyik a közvetítő irányzatnak ad esélyt? Rövidebben szólva, a rendvédelem szolgálata teljesíthető-e a humánus megőrzésével? Krahulcsán tizennégy életutat mutat be, amelyekben az a közös, hogy valamennyit a kommunista mozgalommal való találkozás és a marxista meggyőződés alapozta meg. Közülük hárman élettapasztatatok és műveltség birtokában, meglett férfiként, autonóm döntésük nyomán kerültek a titkosszolgálathoz. Annak ellenére, hogy elkötelezett kommunisták voltak, egyikük sem lett a dogmák embertelen végrehajtója, noha az ő pályájukat is árulások sora kísérte. Autonómiájukat nem adták fel, eszméik kudarcát mindhárman átélték. A többiek nagyon fiatalon és kevés tudással kerültek a kommunista eszmék hatása alá. A jelek

szerint az arcképcsarnoknak utóbbi szereplői közül senki nem jutott arra a felismerésre, hogy olyan világnézet rabja lett, amelyik minden hívét becsapta azzal, hogy magát az egyedüli tudományos ideológiának hirdette, és a követőket arra kötelezte, hogy a legigazságosabbnak hirdetett társadalom felépítésének érdekében gáztettekől és tömeg méretű embertelenségtől se riadjanak vissza. Esetükben a felismerés és az önvizsgálat elmaradt. Általában ezek a minősítések találkoznak az állambiztonsági tanulmány értékelésével. Egy esetben azonban Korinek vitázik az arcképcsarnok szerzőjével, aki az egyik legsikeresebb karriert a külszolgálatokban is jeleskedő Rajnai Sándornak tulajdonítja. Korinek azonban úgy látja, hogy annak az embernek az életútja nem nevezhető sikeresnek, aki tevékenyen részt vett Nagy Imre és mártírtársai perének megszervezésében, majd pedig élete végén olyan országok vendégszeretetére szorult, amelyek társadalmá a pert közönséges gyilkosságnak tartja. Csak remélni meri, hogy Rajnait ez a tudat legalább nyomasztotta.

A volt szocialista országok demokratikus átalakulásának nem csupán az a feltétele, hogy történjék szakítás az olyan ideológiákkal, amelyek magukat tudományosnak hirdették és elfogadóit az igazság egyedüli birtokosainak állították, hanem az is, hogy vállalják az igazságkeresés kockázatát és felelősségét. Korinek monográfiája az 1990-től elindult demokratizálódás több olyan hazai eseményét sorakoztatja fel, amelyek azt példázzák, hogy a politikai kurzusok sokszor az igazságkeresés helyett az igazsághirdetés útját járták. Ilyen fordulatot hozott az úgynevezett taxisblokád 1990 őszén, amikor három napra egy egész ország megbénult, és válaszul a közvélemény – csakúgy, mint a felelős állami vezetés – a megrendült biztonság okának a szabadságot jelölte meg, a megoldást pedig a rend, a hierarchia, a parancsszó rangjának visszaállításában látta. Nem a reformok, hanem a régi struktúrák megőrzésének ideje jött el, amin a kormányváltások sem segítettek. A „potencia” visszaszerzésének amatőr kísérleteit könyvünk kíméletlen részletességgel mutatja be a belügyi igazgatás olyan döntéseiben, mint a regionális főkapitányságok minden értelmet nélkülöző ötlete, az önkormányzati rendőrség elutasítása, vagy a belügyi és az igazságügyi tárcák összevonása. Sajnos nem csupán az államhatalom gyakorlásának diletantizmusával találkozhatunk, mert a legutóbbi idők a demokratikus intézmények profi módon történő lebontására is szolgáltattak példákat.

Mit tehet ilyenkor a társadalom kutatója, a kriminológus. Keresi a biztonság és a szabadság fogalmaiban rejlő lehetőségeket egy értékteremtő világ működéséhez, és figyelmeztet a veszélyekre, amikor a biztonság és a szabadság konfliktusa akár a háború gyúanyagát is hordozhatja. Arról a háborúról van szó, amelyet a 1945 utáni nemzedékek – legalább is Európában – nem tartottak elképzelhetőnek. „*Mégis megtörtént azzal, hogy Oroszország 2022 februárjában*

lerohanta Ukrajnát. Mindezzel csak azt kívánjuk alátámasztani, hogy a biztonság meghatározása és védelme a társadalmi tapasztalatokon alapul, de a korábban nem azonosított veszélyek, támadások óriási rombolást végezhetnek. Másképpen fogalmazva: az objektív biztonság létezik, de a jelenlegi tudásunk szerint teljes mértékben nem megragadható. A társadalmi tapasztalatok, valamint a megismerhető veszélyforrások – mert természetesen ilyenek is vannak – alapján ki lehet építeni a védelem rendszerét (normák, intézmények).” (Korinek, 2026). Hasonlóan alapos társadalomismeret szolgáltatja a szubjektív biztonság helyes értelmezését: „Annyi bizonyos, hogy a szubjektív biztonság közvetlenül befolyásolja az emberek és a közösségek életminőségét [...] Egy-egy – valóságos – veszély kiemelése és középpontba állítása morális pánikot válthat ki, ami egyrészt eltereli a figyelmet az egyéb problémákról, másrészt a folyamat természetéből adódó felelőskeresés miatt társadalmi igazságtalanságokat eredményezhet, illetőleg a meglévő előítéletek fokozását érheti el.” (Korinek, 2026).

A szabadság–biztonság fogalompár elemzésénél visszatérünk az emberi biztonság korábban már tárgyalt elméletéhez, amely szerint a biztonság megteremtése elsődlegesen nem az állam ajándéka, hanem a szabad ember teljesítménye. „A koncepciónak természetesen – mint minden jelentős irányzatnak – ellenzői is vannak. Jogos az az aggály, hogy a felfogás az eredeti szándékkal ellentétben súlyos visszaélések, paradox módon emberi jogi jogsértések keretében szolgálhat. Ha ugyanis az emberek jólétét és biztonságát a nemzet, az állam szuverenitása fölé helyezzük, akkor az eszme univerzalitására is tekintettel ez azt eredményezheti (és eredményezte is számos esetben), hogy egyes hatalmak beavatkoznak más országok belügyeibe a védelem biztosításának ürügyén.” (Korinek, 2026). A probléma nincs megoldva, de az igazságkereső társadalom lehetőséget ad arra, hogy kutassunk tovább.

Természetesen ez a könyv sem kerülheti meg a mesterséges intelligencia nyújtotta lehetőségeket és aggodalmakat. Kérdőjelesen ugyan, de új korszakot vizionál a bűnözés kezelésében: „A bűncselekmények megelőzésére törekvés természetesen nem új jelenség. Az előrelátó (prediktív) rendőrség (rendészet) igen. Mivel abban a mesterséges intelligenciának meghatározó szerepe van, érdemes megkérdezni a ChatGpt-t az újfajta működés lényegéről. A válasz: A prediktív rendészet (más néven előrejelző rendészet vagy »predictive policing«) olyan módszert jelent, amely statisztikai modellek, algoritmusok, mesterséges intelligencia és nagy mennyiségű adat (pl. bűnügyi statisztikák, térfelügyelő kamerák felvételei, közösségi média, közlekedési adatok) segítségével próbálja előre jelezni, hogy hol, mikor és milyen típusú bűncselekmények történhetnek a jövőben. Célja a rendőri erőforrások hatékonyabb elosztása, illetve a bűnmegelőzés.” (Korinek, 2026).

Ahhoz, hogy a bűnüldözés és a bűnmegelőzés esélyeit mérlegelni tudjuk, kriminalisztikai áttekintésre van szükségünk. A klasszikus nyomozásban a 19. században született, elsősorban a természettudományok eredményeinek köszönhetően. A bűncselekmény a múlt „triviális” eseménye, amelynek felderítése csak ennek az egyediségnek a megragadásával lehetséges. Detektívre van szükség, aki képes felkutatni azokat a bizonyítási eszközöket, amelyekből a büntetőjogilag releváns múlt megismerhető. A bűnügyi természetű nyomozás és a rendészeti célú felderítés elválasztását már a 19. század elejének professzorai elvégezték. Idézzünk Vuchetich Mátyás 1819-ben megjelent büntetőjogi tankönyvéből: „... világosan meg kell különböztetni a még általánosabb vagy elővigyázatosság okából folytatott vizsgálatot, amikor is a hatóság vagy felsőbbbségi hivatalból vizsgálja, még nyomok hiányában is, vajon a területen nem fordulnak-e elő latrok és nem bujkálnak-e más bűnözők, és ily módon elérik, hogy a tartomány megtisztíttassék a bűnözőktől. Ez a vizsgálat nem bűnügyi természetű, hanem a közbiztonsági vizsgálatnak a tárgya [...] a hatóságok negyedévente kötelesek vizsgálni, hogy vajon vannak-e gonosztevők” (Vuchetich, 1819).

A felderítésben és a nyomozásban közös, hogy mindkét művelet megismelő tevékenység, amelynek tárgyát a büntetőjogi relevancia adja. Míg azonban a nyomozás a múltban történt esemény rekonstruálására alkalmas tényeket keresi, és célja, hogy az állam büntető igényét az igazságszolgáltatás útján érvényesítse, addig a felderítés feladata a kriminális kockázatok csökkentése. Jogállamban mindkét rendészeti funkció szabályozást igényel. A közigazgatásjog tudománya dolgozta ki azt a módszertant, ami valamely jogi jelenség megismerésekor nem a tételes jog egyes normáiból, hanem a különböző jogágak által megközelített szabályozási egység fogalmából indult ki. Arról van szó, hogy „... ugyanazt a társadalmi viszonyt a jog több oldalról közelíti meg [...] gyakran egy viszony rendezésében az állami akarat több jogág eszközeivel fejeződik ki” (Madarász, 1987). A bűnüldözésre ez a megállapítás különösen igaz, mert a felderítés és a nyomozás közigazgatási hatósági- és büntetőeljárás jogviszonyok bonyolult rendszereként írható le.

A felderítés természetéből fakad, hogy az állandó hatósági jelenlétet kíván egy olyan környezetben, amelyik erről a jelenlétről nem szerezhet tudomást. Érdekes, hogy a ChatGpt meghatározása ezt a hatósági jelenlétet meg sem említi. A rendészeti beavatkozás akkor hasznos a társadalom egésze számára, ha célja a közrend megőrzése és a közbiztonság feletti örökös. A felderítés tehát közelebb áll a közbiztonsági szolgálatokhoz, amelyek irányítása az államrendőrségi modellben kormányzati feladat. Ott is a helye. A nyomozást viszont csak konkrét bűncselekmény gyanúja hozhatja működésbe, a nyomozó hatóság az igazságszolgáltatás alá rendelt, tevékenységét az ügyész rendelkezési

joga határozza meg, egyes leplezett eszközök alkalmazása bírói engedéllyel történik. Mindezekre figyelemmel a felderítő szolgálatok és a nyomozó hatóságok egyetlen eljárási rendbe terelése kockázatos. Korinek további aggályokat is megfogalmaz: „... az előrelátó rendészet eddig nem teljesítette a csodavárók reményeit [...] az új irányzat nem, vagy csak részben engedi érvényesülni azokat a garanciákat, amelyek az embert védik az állam túlhatalmával, esetleges önkényével szemben [...] az ártatlanság vélelmével szemben a bűnös szándék feltételezése válik hátrányos következményekkel járó alappá, a fegyverek egyenlőségének elve átadja a helyét a kiszolgáltatottságnak” (Korinek, 2026).

Arról is benyomást szerezhethetünk, hogy eddig a prediktív rendészet milyen fogadtatást kapott Magyarországon. Mondhatjuk, hogy rideget. A hazai megoldás a bűnmegelőzést igyekszik megtartani a kriminológia kompetenciájában, és inkább hisz a segítő társadalmi összefogásban, mint az információk végtelen tömegét vallató algoritmusokban. Ahogy néhai Szabó András alkotmánybíró megfogalmazta: az a rendőr, aki nem akarja kézre keríteni a bűnelkövetőt, nem igazi rendőr, és az a kriminológus, aki nem kíváncsi a bűnözés okaira, nem igazi kriminológus. A kriminológia egészen a legutóbbi időkig a bűncselekményt mint egyedi emberi magatartást és a bűnözést mint társadalmi tömegjelenséget tekintette megismerhetőnek a maga sajátos módszereivel. Csak viszonylag lassan terjesztette ki hatáskörét a bűnözést kontrolláló szervezetekre, a bűnüldözésre és az igazságszolgáltatásra. A most jelzett folyamatot plasztikusan írja le H. J. Albrecht, aki a bűnözés kontrollját teljesítő intézmények tanulmányozásának előzményeit a közgazdasági, pszichológiai és szociológiai tárgyú rendőrségi (igazságügyi) kutatásokban találta meg. Ezek nyomán alakult ki az a speciális szakterület, amelyet a szerző a „kontroll kriminológiájának” nevez, megkülönböztetve azt a hagyományos „okási kriminológiától” (Albrecht, 1993). Az okási kriminológia művelése nem lehetséges a bűnüldöző hatóságokkal kialakított szoros együttműködés nélkül, ezért ez a filozófia alkalmasabb a prediktív rendészeti módszerek befogadására, míg a kontroll kriminológia inkább a rendészeti szervek jogállami fejlesztéséhez, a büntetőpolitika humanizálásához nyújthat segítséget.

Korinek könyvének elkötelezettsége az „emberarcú” rendészet mellett jól nyomon követhető a rendőri hivatás tárgyalásánál is. Ennek a hivatásrendnek a tekintélye három forrásból táplálkozik: először a rendészeti közjog felhatalmazásából, másodszer az egyes ember és közösségei közbiztonsági védelmezésének szükségletéből és harmadszor a rendészeti szolgálatban szerzett szaktudásból. A rendészeti hatalom jogi, közösségi és szakmai forrásainak elválasztása nem csupán elméleti megfontolásokból értelmes dolog. Fontos, hogy ezek harmonikusan kapcsolódjanak egymáshoz. A jogi felhatalmazás normába öntéséhez fel kell tárnai a társadalmi szükségletet. A jog feladata a közösségre veszélyt

jelentő magatartások jogellenessé nyilvánítása, mert ez teremti meg a rendészeti beavatkozás legális alapját. A rendészeti jogalkalmazásban ugyancsak jelentősége van a veszély értelmezésének, mert ez ad mértéket a jogkorlátozó intézkedések szükségessége és arányossága helyes mérlegeléséhez. Jogalkotási kompetencia a rendészeti szervezet létesítése és hatáskörének meghatározása, továbbá azoknak a kritériumoknak a megállapítása, amelyek biztosítják a rendészet személyzetének szakmai felkészültségét.

A jogalkotás felfogható a hatalom és a társadalom egy sajátos tranzakciójának is. A tranzakció analízis egyik felismerése, hogy a különböző élethelyzeteket az abban szereplők attól függően oldják meg jól vagy rosszul, hogy miként vélekednek magukról és partnerükről (Münnich, 1999). A tekintélyelvű, etatizáló hatalom lebecsüli a társadalom önvédelmi képességeit és felnagyítja az onnan fenyegető veszélyeket, ezért állandóan erősíti a rendészet direkt irányítását és törekszik lebontani a garanciákat. Ennek a politikának egyik kockázata, hogy túlvállalásra készíti a rendészetet. Ilyenkor következik be az, amit Sajó András a túlrendezéssel okozott rendzavarásnak nevez (Sajó, 1986). A felhatalmazások beleütközhetnek a szakmai lehetőségekbe. A rosszul működő rendészet nem tudja a biztonságunknak azt a fokát szolgáltatni, amelyet a politikai hatalom a polgároknak, szabadságuk fejében megígért. *„A közigazgatás eredményessége érdekében nem a végrehajtó hatalmat kell erősíteni, hanem a politikai behatást csökkenteni a szakszerű igazgatással szemben.”* (Bibó, 1986).

A politika elkövetheti azt a hibát is, hogy lebecsüli a rendészet közhivatali küldetését, és túlságosan sokat bíz a társadalomra. Ebben az esetben a rendészeti jog újabb és újabb korlátokat állít fel, miközben nem adja meg a védelemhez szükséges felhatalmazásokat. Az önvédelmi képességek növelése és a biztonsági ipar elterjedése további társadalmi igazságtalanságok okozója lehet, amennyiben kiderül, hogy a biztonság csak azoknak jár, akik meg tudják fizetni annak az árát. A biztonsági ipar szakértelembe elmaradhat a hivatásos rendészet mögött, ami erősen ronthatja a megtermelt közbiztonság minőségét. A rendészet elveszíti szakmai tekintélyét, az állandó kritikák kereszttüzében végül cselekvőképtelenné válhat. A társadalom különösen azokkal a bűnözési formákkal szemben marad kiszolgáltatott, amelyek leküzdésében a rendészeti professzionálisra és a legitim erőszak-monopólium körébe tartozó kényszerek bevetésére nagy szükség lenne (szervezett bűnözés, terrorizmus). Az a kormányzat, amelyik nem tudja maga mögött a rendészeti igazgatást, nem képes teljesíteni a közbiztonság védelmét szolgáló alkotmányos kötelezettségeit, destabilizálódik, és végső soron a társadalom egészének fejlődését kockáztatja.

Az előbbieken a rendészeti politika kétféle típushibáját írtuk le. De hogyan lehetséges a helyes utat megtalálni? Vannak ötleteink:

- A bölcs kormányzás megérti, hogy a rendőrködés tiszteletreméltó mester-ség és bármit határozzon felőle, a szakma szabályait figyelembe kell venni, a politikai döntéseket és azok jogként történő megjelenítését szakmai kontrollnak szükséges alávetni.
- A rendőröknek tudatosítaniuk kell, hogy e pályára lépve olyan szakmát választottak, amelynek világos követelményei vannak. Ezek nem tisztán tes-tületi célok és egyéni törekvések, hanem a politikai hatalom közbiztonság fenntartásában vállalt alkotmányos kötelezettsége, amit a politika – demok-ratikus államberendezkedés esetén – a jog közvetítésével tehet rendészeti feladattá.
- A harmadik feltétel az alkotmányos jogállam működési elveinek maradéktalan betartása. Csak az önkorlátozó hatalom lehet az egész közösséget szolgáló, csak a jog uralma biztosítja a rendészet számára, hogy hatósági tevékenységét a pártpolitika kizárólag a jog közvetítésével irányítsa, egyedül a hatalmi ágak megosztásának elve teszi lehetővé a rendészeti- és a büntető hatalom világos elválasztását, végül az emberi jogok érvényre juttatása követeli meg azt, hogy a hatósági erőszak az eredményesség mellett, legyen törvényes is.

A rendészeti hatalom forrásai: a jogi felhatalmazás, a társadalmi szükséglet a közbiztonság megteremtésére és a biztonságot fenyegető veszélyek elhárítá-sához nélkülözhetetlen szakmai felkészültség, a professzionalizmus együtte-sen határozzák meg a rendőrségi szervezetek kultúráját. A kontroll kriminoló-giája a szervezeti kultúrát legalább akkora figyelemmel tanulmányozza, mint a jogi felhatalmazás normatív kútffóit. Ezeknek a feltételeknek megteremtésé-hez nyújt segítséget Max Weber és Bibó István munkássága.

Max Weber a bürokratikus és a szakmai követelmények harmóniájához elen-gedhetetlennek tartja a köztisztviselők

- személyes szabadságát (személyükben legyenek függetlenek),
- hivatali hatáskörük jogszabályban rögzítését,
- szerződéses foglalkoztatásukat,
- szakképzettségüket,
- fix fizetésben történő javadalmazásukat,
- jogszabályban meghatározott előmenetelüket,
- hivatali hatáskörük személytelenségét (jogosítványaik a beosztásukhoz tar-tozik, azt nem gyakorolhatják egyéni tulajdonukként, tehát „el vannak vá-lasztva az igazgatás eszközeitől”),
- szigorú és egységes hivatali fegyelem és ellenőrzés alá rendelésüket (We-ber, 1987).

Bibó István a közhivatalnokkal szemben három követelményt tart fontosnak:

- a szolgálatserűséget, vagyis az ügyintézés belső szabályainak ismeretét és követését, a hivatal közfeladatainak ismeretét és vállalását;
- a szakszerűséget, a szakigazgatáshoz szükséges szakmai ismeretek, gondolkodásmód és cselekvési készség birtoklását; és a
- jogszerűséget, a hivatali tevékenység jogi rendjének elsajátítását és annak alkalmazását a konkrét jogesetekre (Bibó, 1986).

Mikor valósulhatnak meg a demokratikus társadalmak humánumtól vezérelt céljai? Arra kérjük e most bemutatott könyv olvasóit, ha tudják, árulják el nekünk is!

Felhasznált irodalom

- Albrecht, H. J. (1993). *Problemes theoriques, données empiriques et orientations de la recherches en République Fédérale Allemagne*. Crime et Justice en Europe, L'Harmattan, Logiques Sociales.
- Bibó I. (1986). *Válogatott tanulmányok 1945-1949*. Második Kötet. Magvető Könyvkiadó.
- Concha Gy. (2019). *Előszó, Politika – Államtudományi klasszikusok*. Dialóg Campus Kiadó – Nordex Kiadó.
- Csepeli Gy. (2015). *A szervezkedő ember. A szervezeti élet szociálpszichológiája*. Kossuth Kiadó.
- Diczig I. (1989). A Belügyminisztérium helyéről és szerepéről. *Belügyi Szemle*, 27(5), 18-27.
- Gazdag F. & Remek É. (2018). *A biztonsági tanulmányok alapjai*. Dialóg Campus.
- Habermas J. (1994). *A társadalomtudományok logikája*. Atlantisz Könyvkiadó.
- Interjú dr. Kilényi Gézával a politikai intézményrendszer továbbfejlesztéséről. *Belügyi Szemle*, 25(9), 18-25.
- Irk F. (2021). *Megbüntethetetlen bűnök II*. Bíbor Kiadó.
- Király T. (1972). *Büntetőítélet a jog határán*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.
- Korinek L. (1988). *Rejtett bűnözés*. Közigazgatási és Jogi Könyvkiadó.
- Korinek L. (2021). Krahulcsán Zsolt: Pártállambiztonság – Arcképek Kádár állambiztonságából. *Magyar Rendészet*, 21(3), 191–200. <https://doi.org/10.32577/mr.2021.3.15>
- Korinek L. (2026). *...a lelke mindennek*. ORAC Kiadó.
- Krahulcsán Zs. (2020). *Pártállambiztonság. Arcképek Kádár állambiztonságából*. NEB Könyvtár, Nemzeti Emlékezet Bizottság.
- Lévay M., Kerezsi K., & Ivanics Zs. (2026). A jogállami büntetőpolitikától a büntető populizmusig: büntetőpolitika Magyarországon. *Szociológiai Szemle*, 35(4), 7–33. <https://doi.org/10.51624/SzocSzemle.19228>
- Madarász T. (1987). *Közigazgatás és jog*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.
- Münnich I. (1999). *A menedzserszemüveg. Játsszámak nélkül. Tranzakció analízis a gyakorlatban*. Helikon Kiadó.

- Sajó A. (1986). *Látszat és valóság a jogban*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.
- Verebélyi I. (1989). A belügyi igazgatás reformja. *Belügyi Szemle*, 27(5), 3-17.
- Vuchetich M. (1819). *A magyar büntetőjog rendszere, II. könyv Gyakorlati büntetőjog*. Magyar Királyi Egyetemi Nyomda.
- Weber M. (1987). *Gazdaság és társadalom I*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Finszter G. (2026). Könyvismertetés Korinek László „...a lelke mindennek” című könyvéről. *Belügyi Szemle*, 74(6), 1775-1792. <https://doi.org/10.38146/bsz-ajia.2026.v74.i6.pp1775-1792>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerző nem jelentett összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerző nem kapott pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Az adatokat kérésre rendelkezésre bocsátják.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

A közlemény nyílt hozzáféréssel, a Creative Commons Attribution–NonCommercial–NoDerivatives 4.0 International License (CC BY-NC-ND 4.0) feltételei szerint jelenik meg.

A közlemény változatlan formában, nem kereskedelmi célból, bármely médiumban és formátumban szabadon megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző(k), a közlés helye és a licenc hivatkozása megfelelően feltüntetésre kerül. Módosított vagy átdolgozott változat terjesztése, valamint kereskedelmi célú felhasználása nem megengedett.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Finszter Géza, aki a finszter.geza@uni-nke.hu e-mail címen érhető el.